

Podzimní okrasa našich hor hořec tolitovitý

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Každý, kdo se vypraví v pozdním létě do Moravskoslezských Beskyd, nepřehlédne modře rozkvetlé trsy hořce tolitovitého. Latinsky se jmenuje *Gentiana asclepiadea*.

Hořec tolitovitý je chladnomilný horský druh. Setkat se s ním můžeme v celých Moravskoslezských Beskydech. Na horských květnatých loukách, podél cest, potoků a také na okrajích smrkových i bukových lesů. Vyhovují mu místa s dostatkem světla, živin a vyšší vzdušnou vlhkostí. Vzácně sestupuje i do nižších poloh a tak se objevuje na hřebenové cestě i v okolí Vsackého Cábu.

Hořec tolitovitý je trvalka. Na stejném místě se vyskytuje mnoho let. Rostliny na slunném místě rostou zpřímá. Rostliny v zástínu vypadají odlišně, jejich lodyhy bývají obloukovitě prohnuté. Jasně modré, vzácněji světlejší až bílé květy se objevují od července do září.

Proč se hořcům říká

zrovna hořce? Kořen hořců totiž obsahuje významné hořčiny, které se používají na přípravu léčivých čajů proti nechutenství a dalším poruchám trávení. Hořce je ale pro tyto léčebné účely nutné pěstovat, protože všechny divoce rostoucí české i slovenské druhy jsou chráněny.

Většina hořců se navíc jen obtížně pěstuje a skoro vždy po přesazení z přírody umírají.

Nejinak je to i u hořce tolitovitého. Vyžaduje zastíněná místa s ranním nebo večerním sluncem a dobře pro-

pustné půdy s mírnou vlhkostí. Rostliny nesnáší těžké půdy se stagnující vodou, která způsobuje odumření oddenků hořce. V přírodě hořec dobře ví, kde má růst. Na zahrádce člověk skoro nikdy jeho nárokům nevyhoví.

Hořec tolitovitý je zákonem chráněný jako ohrožený druh. Roste totiž pouze v několika našich pohorích. Moravskoslezské Beskydy naštěstí patří mezi ně.

Autor: Jana Tkačková, botanička Přírodovědného oddělení Muzea regionu Valašsko, Valašské Meziříčí